

ARKI TOI 2010

ARKISTOLAITOS
ARKIVVERKET

ARKISTOLAITOKSEN TOIMINTA-AJATUS

Arkistolaitos on asiantuntija- ja palveluorganisaatio, jonka toiminnan tuloksena yksilölle ja yhteiskunnalle merkittävä arkistoaines säilyy suppeassa ja käyttökelpoisessa muodossa ja on tehokkaasti käytettävissä.

Arkistolaitoksen tehtävänä on varmistaa kansalliseen kulttuuriperintöön kuuluvien asiakirjojen säilyminen ja niiden käytettävyys, edistää tutkimusta sekä ohjata ja kehittää arkistotointa.

Arkistolaitos 2010

Kansallisarkiston ja maakunta-arkistojen vuosikertomus

SISÄLLYS

- 4 PÄÄJOHTAJAN KATSAUS
- 6 VERKKOPALVELUILLE UUSI PALVELUKONSEPTI
- 8 DIGITOINTIHANKE TOI VERKKOON
VANHIMPIA KIRKONKIRJOJA
- 10 SAAMELAISARKISTON RAKENTAMINEN ALKOI
- 11 SÄHKÖISTEN AINEISTOJEN VASTAANOTTO-
JA PALVELUJÄRJESTELMÄ VALMISTUI
- 12 YKSITYISARKISTOJA OTETTIIN
VASTAAN RUNSAASTI
- 14 ARKISTOAMMATTILAISET
TAPASIVAT ARKISTOPÄIVILLÄ
- 15 ARKISTOLAITOS MUKAAN SOSIAALISEEN MEDIAAN
- 16 HENKILÖSTÖÄ ENNÄTYSMÄÄRÄ
- 18 TUTKIMUSHANKKEET
- 19 HERALDISELLE LAUTAKUNNALLE
UUSI KOKOONPANO
- 20 NÄYTTELYT
- 21 JULKAISUT
- 22 TILASTOT
- 26 NEUVOTTELUKUNTA
- 26 ORGANISAATIO
- 27 PIIRIJAKO

Strategia 2015 ja keskusarkistopäätös linjaavat arkistolaitoksen tulevaisuutta

Kreikkalaisen mytologian kaksikasvoinen Janus-jumala on arkistojen kansainvälinen tunnus. Toiset kasvot katsovat menneisyyteen, toiset on suunnattu tulevaan. Symboliikka sopii hyvin myös Suomen arkistolaitokselle tänä päivänä.

A

rkistolaitoksen tehtävänä on hallita menneisyyttä siten, että sen aineistot kuvaavat suomalaisen yhteiskunnan toimintaa ja toimijoita eri vuosikymmeninä ja vuosisatoina. Sen on myös suunnattava katseensa tulevaisuuteen, jotta se voi varmistaa sähköisten aineistojen säilymisen tulevil-

le sukupolville sekä tarjota palveluitaan hyödyntäen tietoverkkoja ja sähköistä mediaa.

Arkistolaitoksen aikaperspektiivi on pitkä. Kesällä 2009 käyttöön otettu Hämeenlinnan uusi maakunta-arkisto suunniteltiin kestäväksi vähintäänkin 200 vuotta. Suunnilleen yhtä kauan kestää ennen kuin kaikki arkistolaitoksessa pysyvästi säilytettävät paperiasiakirjat on nykytahdilla digitoitu sähköiseen muotoon.

Vielä vuosikymmenten ajan palvelutoiminta on siis rakennettava niin, että sähköisten aineistojen ohella asiakkaat voivat helposti löytää ja saada käyttöönsä myös vuosisatojen aikana kertyneitä analogisia aineistoja. Jos tässä ei onnistuta, on vaarana paperiaineistojen marginalisoituminen ja historiakäsityksemme kaventuminen.

SÄHKÖISET AINEISTOT MUUTTAVAT TUTKIMUSPROSESSEJA

Opetus- ja kulttuuriministeriö osoitti kiitettävästi lisärahoitusta asiakirjojen digitointiin vuonna 2010. Sen ansiosta digitoitujen kuvausyksikköjen määrä on noussut jo yli 10 miljoonaan. Tehostunut digitointi hyödyttää erityisesti sukututkijoita. Seurakuntien historiakirjat on voitu kattavasti digitoida mikrofilmeiltä, mikä mahdollistaa niiden verkkokäytön.

Digitoituna on silti vasta kilometrin verran arkistolaitoksen nykyisestä 190 hyllykilometristä, kun nyrkki-säännön mukaan miljoona kuvausyksikköä vastaa noin sataa hyllymetriä aineistoa.

Arkistolaitoksen vuoteen 2015 ulottuva strategia hyväksyttiin lopullisesti kesällä 2010. Se suuntaa panostuksia kasvavassa määrin sähköisten aineistojen hallintaan. Erityisen tärkeäksi muodostuu arkistolaitoksen rooli suomalaisen humanistisen ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen keskeisenä infrastruktuurina.

Tavoitteena on, että sähköiset asiakirjat voidaan linkittää suoraan sähköisten julkaisujen viitteisiin. Tällainen toimintatapa muuttaa ja tehostaa merkittäväällä tavalla tutkimuksen prosessia. Toteuttaminen edellyttää entistä kiinteämpää yhteistyötä arkistojen ja tutkijoiden kesken. Arkistolaitoksen asemaa tutkimuksen infrastruktuurina on vahvistettava.

KESKITETTY RAKENTAMINEN TUO KUSTANNUSSÄÄSTÖJÄ

Arkistosiiroissa on noudatettu 40 vuoden siirtosykliä. Nyt otetaan siis vastaan 1960- ja 1970-lukujen taitteen aineistoja. Arkistonmuodostajien hallussa on edelleen noin 175 hyllykilometriä pysyvästi säilytettäviä asiakirja-aineistoja, joiden vastaanotto nykyisellään päättyisi vasta vuoden 2055 tienoilla. On selvää, että julkis-

hallinnon siirtyminen lähivuosina kattavasti sähköiseen asiointiin luo paineita siirtää aineistot arkistolaitokseen paljon laskettua aikaisemmin.

Esimerkkinä voidaan mainita aluehallinnon uudistus, jonka tuloksena arkistolaitos joutuu lähivuosina ottamaan vastaan lakkaavien lääninhallitusten arkistot. Monet niistä ulottuvat 1700-luvulle saakka ja ovat huomattavan laajoja. Siirrot ja aineistoihin kohdistuvat tietopalvelut siirtyvät myös arkistolaitoksen vastuulle ja lisäävät sen tehtävätaakkaa.

Arkistolaitos esitti jo vuoden 2008 syksyllä osana valtionhallinnon alueellistamissuunnittelua arkistolaitoksen keskusarkiston perustamista Mikkeliin. Sinne sijoitettaisiin sekä Kansallisarkiston että maakunta-arkistojen digitoidut aineistot sekä lisäksi sellaiset passiiviaineistot, joiden käyttö tutkimuksessa tai tietopalvelutoiminnassa on vähäistä. Rakentamista keskitämällä laskettiin saatavan aikaan merkittäviä kustannussäästöjä pitkällä aikavälillä. Suunnitelmaan liittyi luopuminen Kansallisarkiston Sörnäisten toimitilasta, jonka vuokrasopimus umpeutuu keväällä 2018.

Opetusministeriön asettama selvitysmies, rakennusneuvos Erkki Aho päätyi alkuvuodesta 2010 ministeriölle jättämässään selvityksessä (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:2) tukemaan arkistolaitoksen suunnitelmaa keskusarkiston rakentamisesta Mikkeliin. Jatkosuunnittelun jälkeen opetusministeri Henna Virkkunen teki 14.12.2010 periaatepäätöksen, jonka mukaan Mikkeliin perustetaan arkistolaitoksen keskusarkisto.

Vuonna 2010 valmistunut strategia ja ministeri Virkkusen tekemä keskusarkistopäätös ovat historiallisesti merkittäviä linjauksia, jotka tulevat viitoittamaan arkistolaitoksen kehittämistä tulevina vuosina – ja jopa vuosikymmeninä.

Jussi Nuorteva

Verkkopalveluille uusi palvelukonsepti

Arkistolaitoksen verkkopalveluja ryhdyttiin kertomusvuonna kehittämään uuden palvelukonseptin pohjalta. Vuorovaikutus sekä entistä suurempi keskusteluyhteys arkistolaitoksen ja sen asiakkaiden välillä kuuluvat sen pääperiaatteisiin.

Arkistot ovat perinteisesti tuottaneet verkkopalvelun asiakkaille valmiiksi käytettäväksi samaan tapaan kuin asiakkaat hakevat ja käyttävät aineistoja varsinaisessa tutkijasalissa. Uudessa konseptissa asiakkaat otetaan mukaan jo palvelun suunnitteluun ja heille annetaan mahdollisuus osallistua palvelun sisällön tuottamiseen.

Uuden palvelumallin linjaa arkistolaitoksen vuosien 2010–2015 strategia, jonka mukaan verkkopalvelut muodostavat keskeisen palvelukanavan myös paperiaineistojen käyttöön antamisessa. Lisäksi strategia määrittelee, että arkistolaitoksen tunnettavuutta ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta edistetään kustannustehokkaalla tavalla hyödyntämällä sosiaalisen median kanavia.

Arkistolaitoksen palveluiden kehittämisen taustalla on kansainvälisestäkin uusi palvelumalli, Arkistot 2.0. Konseptin nimitys tulee Web 2.0 -teknologioista, eli sosiaalisesta tai interaktiivisesta mediasta, joihin palvelut perustuvat. 2.0-palveluissa ei ole ensisijaisesti kysymys uudesta teknologiasta, vaan uudesta ideologiasta: palvelun tuottajan ja käyttäjän suhteen muuttumisesta.

Arkistot 2.0 -käsitteellä tarkoitetaan arkistojen tietopalvelujen kehittämistä siten, että asiakkaista tulee sisällön – kuten hakemistojen ja erilaisten tietokantojen – tuottajia eikä pelkästään kuluttajia. Arkistojen perinteisen toiminnan näkökulmasta tarkasteltuna Arkistot 2.0 -ajattelu tarkoittaa, että arkisto ei enää pidä itseään säilyttämänsä aineiston kaikkitietävänä auktoriteettina, vaan asiakkaat nähdään aineiston tasavertaisina, ja joskus jopa ylivertaisina asiantuntijoina, joiden kanssa palveluja tuotetaan yhteistyössä.

Näiden periaatteiden varaan on suunniteltu palvelukokonaisuus, joka koostuu arkistolaitoksen Portti-käyttäjäpalvelusta, Näkökulmia arkistosta -blogista sekä Kansallisarkiston nimellä toimivasta arkistolaitoksen Facebook-sivusta. Näistä Portti-käyttäjäpalvelu julkaistiin marraskuun 2009 lopussa, kun taas blogi ja Facebook-sivu avattiin huhtikuun 2010 alussa.

PORTTI OPASTAA AINEISTOIHIN VERKOSSA

Arkistolaitoksen aineistojen käyttöön verkossa opastava Portti-käyttäjäpalvelu kasvoi uusiin mittoihin vuoden 2010 aikana. Kasvun mahdollisti kertomusvuoden digitointiprojekti, jonka resurssien turvin parannettiin aineistojen käytettävyyttä.

Portti-käyttäjäpalvelu tarjoaa verkossa tietoja arkistolaitoksessa säilytettävästä aineistosta ja auttaa käyttäjää hakeutumaan oikean arkiston ääreen. Sivustolla julkaistaan tietoympäristöjä, jotka opastavat sekä paperimuotoisten että jo digitoitujen aineistojen käyttöön.

Esimerkiksi jatkosodassa kadonneista sukulaisesta tietoja etsivä käyttäjä ohjataan Portissa talvi- ja

jatkosodan henkilöhistorialliset lähteet -nimisen tietopakettin kautta muun muassa kadonneista tietoja sisältävään tietoympäristöön.

Vuosi 2010 oli Portille merkittävää kasvun aikaa. Tähän vaikutti keskeisesti kesällä alkanut digitointiprojekti, johon palkatut kirjoittajat laativat verkkoon yhteensä noin 90 uutta tietoympäristöä. Ne kattavat lähes kaikki tähän mennessä digitoidut aineistot sekä keskeisimmät Kansallisarkistossa säilytettävät asiakirjakokonaisuudet. Kirjoittajat myös käänsivät tekstejä ruotsin kielelle.

Digitointiprojekti mahdollisti niin ikään Portin teknisen kehittämisen, kun lokakuussa palkattiin työntekijä toteuttamaan Portin interaktiivisia ominaisuuksia, kuten keskustelufoorumia sekä Portin

tietoympäristöjen keskinäisen toiminnallisuuden parantamista.

Portti-käyttäjäpalvelun kävijämäärät olivat tilastojen valossa hyvät. Kulunut vuosi oli ensimmäisestä tilastoidusta kuukaudesta eli heinäkuusta eteenpäin lähes keskeytyksettömän kävijämäärien kasvun aikaa ja vuoden vaihtuessa lähestyttiin kuukausitasolla 4 000 kävijän rajaa. Kokonaisuudessaan Porttia käytti heinäkuun alun ja joulukuun lopun välisenä aikana noin 15 000 henkilöä, jotka tekivät palveluun noin 23 000 käyntiä. Jokainen käynti kesti keskimäärin noin viisi minuuttia.

Vuonna 2011 Portti laajenee edelleen, ja sivustolle on tarkoitus tuottaa useita kymmeniä uusia tietoympäristöjä.

Digitointi vaatii paljon etukäteen tehtävää valmistelutyötä.

Digitointihanke toi verkkoon vanhimpia kirkonkirjoja

Kansallisarkistolle myönnettiin kesäkuussa 2010 yhteensä 2 070 000 euron suurinen erillinen hankemääräraha aineistojen turvaamiseksi ja saattamiseksi sähköiseen muotoon. Seitsemän kuukautta kestänyt digitointihanke oli edellisen vuoden digitointihankettakin laajempi.

aikkiaan vuoden aikana digitointiin 5,5 miljoonaa uutta asiakirjaa sekä perehdyttiin uuteen digitointiprosessiin, jossa massadigitoidaan määrämutoisia tulostettuja asiakirja-aineistoja. Samalla aineistojen säilyvyyden edellytyksiä pystyttiin parantamaan.

Ennen opetusministeriön rahoittamaa ensimmäistä digitointihanketta arkistolaitoksen Digitaaliarkistossa oli noin 1,5 miljoonaa asiakirjatiedostoa. Toisen hankkeen ansiosta kokonaismäärä ylitti 10 miljoonaa tiedostoa, kun aineiston syöttö valmistui alkuvuodesta 2011.

Mormonifilmeiltä digitoidut vanhimmat kirkonkirja-aineistot muodostivat selkeästi suurimman digitoidun aineistokokonaisuuden.

Digitointihankkeessa työllistettiin lähes 70 nuorta, joista vain kymmenen oli varsinaisissa digitointiin liittyvissä tehtävissä. Tämä suhde kuvaa realistisesti sitä työmäärää, joka tarvittiin, jotta aineistot saatiin valmiiksi digitointiin. Aineistojen tietokantatyö, järjestely ja konservointi edellyttivät työvoimaa. Noin 15 henkeä osallistui erilaisiin jälkikäsitteilytehtäviin, kuten muualla digitoidun aineiston tarkastukseen ja aineistojen tietoympäristöjen kirjoitustöihin.

MERKITTÄVÄ AINEISTOMÄÄRÄ JO DIGITOITU

Kymmenen miljoonaa tiedostoa vastaa määrällisesti noin kahta hyllykilometriä historiallista sidottua asiakirja-aineistoa. Tämä on vielä pieni määrä verrattuna arkistolaitoksen 190 hyllykilometriin. Määrällisiä lukuja tärkeämpää on kuitenkin arvioida digitoitujen aineistojen käytön merkitystä. Tällä hetkellä digitoituidut aineistot vastaavat noin 20–30 prosenttia aineistojen käyttömääristä.

Molempien hankkeiden yhteistuloksena voidaan sanoa, että arkistolaitoksen suurimman asiakasryhmän eli sukututkijoiden käyttämistä aineistoista jo hyvinkin merkittävä osuus on digitoitu. Digitaaliarkiston kävijämäärät ovat keskeinen mittari. Joulukuussa 2010 Digitaaliarkistossa ladattiin lähes 1,1 miljoonaa sivua, mikä oli enemmän kuin koko vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden kävijämäärät yhteensä.

Hankkeen aikana kehitettiin myös Digitaaliarkiston ulkoasua ja kävijöiden tilastointia. Tilastotietoja saadaan nyt reaaliajassa.

MASSADIGITOINNIN PROSESSIA PILOTOITIIN

Massadigitoinnissa on kyse aivan uudenlaisen digitointiprosessin luomisesta, jossa aineisto digitoidaan osin tai kokonaan tekstiksi ja talletetaan nykyistä taloudellisempaan tiedostomuotoon.

Massadigitoinnin pilotoinnissa keskityttiin myös aineistojen luetteloinnin ja indeksoinnin kehittämiseen. Esimerkiksi Maanmittaushallituksen Uudistuskartoista saatiin yli 83 000 arkistoyksikköä, eli noin 80 prosenttia syötettyä arkistotietokanta VAKKAan. Runsaasti kysytyjen aineistojen digitointi mahdollistui tietokantatyön avulla.

Arkistoyksikkötasoa tarkempaan hakemistojen tekoon ja indeksointiin luotiin hankkeessa uusia työtapoja. Indeksoinnin pilottina olivat edellisessä hankkeessa digitoituidut tuomiokirjat. Pilotoinnin tulokset siirtyvät suoraan toimintaan: vuonna 2011 aloitetaan vanhimpien kirkonkirja-aineistojen hakemistojen laatiminen yhteistyössä Suomen Sukututkimusseuran ja Suomen Sukuhistoriallisen yhdistyksen kanssa.

Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksen peruskivi muurattiin Inarissa 10.6.2010.

Saamelaisarkiston rakentaminen alkoi

Inarissa aloittaa vuonna 2012 toimintansa Saamelaisarkisto Oulun maakunta-arkiston sivupisteenä. Sen tehtävänä on vaalia saamelaisten asiakirjallista kulttuuriperintöä.

saamelaisarkisto rakennetaan saamelaiskulttuurikeskus Sajoksen yhteyteen. Toimipiste perustetaan ennen kaikkea maantieteellisistä syistä: kynnyks luovuttaa yksityisarkistoja madaltuu, kun arkisto on lähellä ja

palvelua saa saamen kielellä. Samalla alueen arkistojen tarkastus- ja koulutustoiminta helpottuu.

Arkistolaitos on tehnyt aktiivista yhteistyötä saamelaiskäräjien kanssa Saamelaisarkiston perustamiseksi. Uuden arkiston tehtävänä on tallentaa saamelainen asiakirjallinen kulttuuriperintö, huolehtia sen säilyttämisestä ja käyttöön antamisesta. Arkistolaitoksen osana Saamelaisarkiston toimintaa säätelee arkistolain-säädäntö.

Kulttuurikeskus Sajoksen peruskivi muurattiin kesäkuussa 2010. Toimintansa keskus aloittaa vuoden 2012 alussa. Saamelaisarkisto tekee yhteistyötä Sajoksessa toimivien seitsemän muun tahon ohella muun

muussa saamelaismuseo Siidan sekä Norjan ja Ruotsin saamelaisarkistojen kanssa. Sajoksessa toimivien tahojen yhteistoimintaneuvottelukunta aloitti kertomusvuonna työskentelyn tavoitteenaan sopia yhteiset säännöt saman katon alla toimimiseksi.

Saamelaisarkistossa työskentelee tutkija, jonka tehtävänä on käynnistää arkiston toiminta, hoitaa päivittäistehtävät ja edistää Saamelaisarkiston tunnettuutta.

Saamelaisarkisto ottaa vastaan paikallisten valtion viranomaisten ja yksityishenkilöiden, yhdistysten ja yritysten arkistoja. Samoin Saamelaisarkistoon kootaan aineistoa temaattisesti paitsi digitoimalla myös keräämällä tietoa niiden sijoituspaikoista.

Kaikkea saamelaisia koskevaa alkuperäisaineistoa ei siirretä Inariin, mikä johtuu arkistojen todistusvoimaisuuden säilyttämisen kannalta oleellisesta provenienssi-periaatteesta: asiakirjat ovat tehtävänsä täytettyään päättyneet siihen arkistoon eli asiakirjojen kokonaisuuteen, missä niiden kuuluu olla säilyttääkseen todistusvoimaisuutensa.

Sähköisten aineistojen vastaanotto- ja palvelujärjestelmä valmistui

Sähköisten aineistojen vastaanoton ja säilyttämisen mahdollistava vastaanotto- ja palvelujärjestelmä (VAPA) toteutettiin kertomusvuonna. Palvelun pilotointiin osallistui kaikkiaan neljä organisaatiota.

APAn avulla arkistolaitos voi vastaanottaa valtionhallinnossa syntyvät, pysyvästi säilytettävät sähköiset aineistot. Organisaatiot voivat käyttää VAPAan tallentamiaan asiakirja-aineistoja esimerkiksi oman asian-

hallintajärjestelmänsä kautta. Vuoden 2015 jälkeen VAPA avautuu todennäköisesti myös muille organisaatioille. Järjestelmän toteuttaa Tieto Oyj, ja sen käyttöpalveluista vastaa Tieteen tietotekniikan keskus CSC.

VAPAN tehtävänä on turvata vastaanotettujen aineistojen säilyminen luotettavasti ja tietoturvallisesti. Palvelu on ainutlaatuinen Suomen julkisessa hallinnossa. Projektissa oli mukana kuusi osapuolta, ja se toteutettiin sovittujen suunnitelmien ja aikataulujen mukaisesti.

Loppuvuoteen 2010 ajoittuneen VAPA-pilotoinnin tavoitteena oli saada muodostettua pilottiin osallistuvista järjestelmistä siirtotiedostoja. Tavoitteessa onnistuttiin. Lisäksi pilotoinnin aikana arkistolaitoksen siirto-

prosessia koskevaa ohjeistusta tarkennettiin siten, että se tukee konkreettisesti VAPA-palvelun käyttöönottoa organisaatioissa.

EDELLYTYKSENÄ SÄHKÖISEN SÄILYTTÄMISEN LUPA

VAPAan siirrettävän aineiston tulee täyttää arkistolaitoksen SÄHKE-normien vaatimukset. Normeissa määritellään julkishallinnon sähköisten asiakirjojen käsittelystä, hallinnasta ja säilyttämisestä.

Julkisen hallinnon organisaation tulee hakea arkistolaitokselta sähköisen säilyttämisen lupaa, kun se haluaa säilyttää aineistoa pysyvästi yksinomaan sähköisessä muodossa. Uudistetuista sähköisen säilyttämisen lupaprosesseista löytyy tietoa arkistolaitoksen kotisivuilta. Luvan myöntämisen jälkeen käynnistyy valtionhallinnon organisaation ja arkistolaitoksen välinen aineiston siirtoa koskevan sopimuksen valmistelu.

KÄYTTÖÖNOTTO KEVÄÄLLÄ 2011

VAPA-palvelu avautuu asiakkaiden käyttöön alkukeväästä 2011. Kahtena ensimmäisenä vuonna asiakkaita on hyvin vähän, sillä organisaatioiden todellinen valmius hyödyntää VAPA-palvelua on toistaiseksi heikko. Valmiuden lisääminen edellyttää muun muassa siirtotoiminnallisuuksien toteuttamista tietojärjestelmiin. Tavoitteena on, että VAPA-palvelun asiakasmäärä kasvaa huomattavasti vuoteen 2015 mennessä.

Kertomusvuonna jatkunut yhteistyöprojekti Helsingin juutalaisen seurakunnan kanssa tuotti erityisesti henkilö- ja sukuarkistoja.

Yksityisarkistoja otettiin vastaan runsaasti

Vuosi 2010 oli vilkas yksityisarkistovuosi. Luovutuksia oli useita satoja ja arkistolaitoksen yksityisarkistomaineistot täydentyivät yli puolella hyllykilometrillä.

Keskimäärin puolet hankinnoista vastaanotettiin Kansallisarkistoon ja puolet eri maakunta-arkistoihin. Vastaanotettujen yksityisarkistojen yhteinen pöytä oli luovutusten monipuolisuus.

Luovutukset täydensivät merkittävästi aikaisempia hankintoja. Presidentti Mauno Koivisto täydensi jo ennestäänkin mittavaa yksityisarkistoaan 14 hyllymetrillä. Kyösti Kallion arkisto puolestaan kasvoi yli 3000 kirjeellä, kun lastenlapset luovuttivat isovanhempiensa kirjeenvaihdon useilta vuosikymmeniltä.

Sota- ja rintamaveteraanijärjestöjen arkistojen luovutukset ovat tuoneet edelleen täydennystä varsinkin maakunta-arkistojen aineistoihin. Myös monien tieteellisten seurojen arkistot Kansallisarkistossa saivat täydennystä kuluneen vuoden aikana. Seurat ovat monessa tapauksessa itse rahoittaneet arkistojensa järjestämisen.

Kansallisarkiston vastaanottamista luovutuksista 75 oli henkilöarkistoja. Esimerkkeinä uusista arkistoista voi mainita kenraali Jaakko Valtasen, ministeri Esko Ollilan ja europarlamentaarikko Satu Hassin sekä professoreiden Väinö Auerin, Kalle Väisälän ja Antero Jyrängin arkistot.

Kansallisarkiston ja Helsingin juutalaisen seurakunnan yhteishankkeen tuloksena saatiin myös kulttuurihistoriallisesti merkittäviä juutalaisten arkistoja. Näistä voi erityisesti tuoda esille muusikkojen ja näyttämötaiteen edustajien kuten säveltäjä Erna Tauron, kapellimestari ja kirjailija Simon Parmetin, konserttimestari Naum Levinin ja näyttelijä Synnove Dicksteinin arkistot. Hankkeen rahoitti Suomen kulttuurirahasto.

Maakunta-arkistoista Oulun maakunta-arkisto sai melkein kaksinkertaisen määrän yksityisarkistoja edellisvuosiin verrattuna. Kaksi merkittävää esimerkkiä ovat Lapin Kullan 15 hyllymetrin arkisto sekä vuonna 1929

perustetun Koiviston kuvaamon 50 hyllymetrin arkisto, johon sisältyy muun muassa eri teollisuuskohteiden ja yritysten valokuvia.

Hämeenlinnan maakunta-arkisto puolestaan vastaanotti useiden kuorojen arkistoja sekä Pirkanmaan luonnonsuojelupiirin arkiston 1969–2003. Turun maakunta-arkiston kiinnostavimpiin hankintoihin kuuluu 1929 perustetun Turun Kamerat ry:n arkisto satoine valokuvineen. Yhdistyksen jäseniin kuului aikanaan muun muassa arkkitehti Alvar Aalto.

Maakunta-arkistoihin luovutettiin runsaasti myös henkilöarkistoja. Näistä voi mainita esimerkiksi Oulun maakunta-arkistoon luovutetun, kansanedustaja Tytti Isohookana-Asunmaan arkiston sekä Mikkelin maakunta-arkiston vastaanottaman opettaja Hilda Laasosen henkilökohtaisen arkiston ja hänen kokoomansa Lotta Svärdin Viipurin piiriä koskevan laajan tutkimusaineiston.

Arkistopäivät järjestetään joka neljäs vuosi.

Arkistoammattilaiset tapasivat Arkistopäivillä

Suomen kahdeksannet Arkistopäivät järjestettiin toukokuussa Jyväskylässä. Tapahtuma kokosi yhteen runsaat 300 arkistoalan ammattilaista valtionhallinnosta, kunnista ja yksityiseltä sektorilta.

A

rkistopäivien järjestelyistä vastasivat yhteistyössä Jyväskylän maakunta-arkisto ja Maanmittauslaitoksen arkistokeskus.

Päivien ohjelmassa on aina huomioitu toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutus arkistoammattilaisten työhön ja osaamisvaatimuksiin. Tällä kertaa teemaksi kiteytyi ”Muutos ja muutosjohtaminen asiakirjahallinnossa ja arkistotoimessa”. Kaikkiin organisaatiomuutoksiin liittyvät myös tietohallinnon ja asiakirjahallinnon muutokset, joihin alan ammattilaisten tulisi päästä vaikuttamaan riittävän ajoissa.

Muutostilanteiden hallintaan kuulijoita johdatti valtiotieteiden tohtori Pekka Mattila, jonka mukaan osaamisen säilyttäminen ja jatkuva kartuttaminen sekä ammatillisen verkoston rakentaminen ja kumppaneiden etsiminen ovat keskeisiä keinoja muutoksista selviämiseen. Valtakunnalliset arkistopäivät tarjoavat hyvän tilaisuuden myös verkottumiseen.

Ensimmäisenä päivänä esiteltiin julkishallinnon muutoshankkeista SADE-ohjelmaa, arkistolaitoksen sähköisen tiedonhallinnan kehittämisprojekteja sekä Kansallinen Terveysarkisto -hanketta. Yhteistyön ja vuoropuhelun merkitys eri toimijoiden välillä tuotiin esille kaikissa esityksissä.

Toisen päivän teemoiksi valikoituivat julkishallinnon muutosten seuraukset viranomaisten arkistotoimeen, yhteisten sähköisten järjestelmien ja palveluiden vaikutukset organisaatioiden toimintaan sekä muuttuvaan professioon kouluttaminen.

Julkishallinnon muutoksia käsitelleessä ryhmässä suhtauduttiin positiivisesti muutosten tuomiin mahdollisuuksiin, mutta todettiin arkistotoimen ja asiakirjahallinnon näkökulman jääneen valitettavan taka-alalle laajoissakin organisaatiomuutoksissa.

Yhteisten sähköisten järjestelmien ja palveluiden vaikutuksia pohtineessa työryhmässä keskeisenä keskustelunaiheena oli lainsäädännön kehittämistarve muun muassa toimivaltasuhteiden selkiyttämiseksi.

Koulutuksen muutostarpeita käsitelleessä ryhmässä todettiin, että koulutusmahdollisuuksien monipuolisuudessa kansallista koulutustarjontaa ei kuitenkaan ole suunniteltu yhtenäisesti ja että eritasoisten tutkintojen suhteet vaativat selkiyttämistä.

Arkistopäivät tarjoavat tulevaisuudessakin tärkeän mahdollisuuden ammattilaisten kohtaamiseen ja alan ajankohtaisten kysymysten käsittelyyn. Seuraavat Arkistopäivät ovat Vaasassa vuonna 2014.

Arkistolaitos mukaan sosiaaliseen mediaan

Arkistolaitos liittyi sosiaaliseen mediaan huhtikuussa 2010. Tavoitteena on lähentää arkistolaitosta sen asiakaskuntaan sekä tavoittaa uusia kohderyhmiä.

Sosiaalisen median läpimurto on merkinnyt muutospaineita myös organisaatioiden toimintatapoihin. Arkistolaitos avasi oman Facebook-sivun 1. huhtikuuta ja julkaisi ensimmäisen kirjoituksen Näkökulmia arkistosta -blogissa kuusi päivää myöhemmin.

Uudet mediat tarjoavat mutkattoman tavan viestiä arkistolaitoksen ajankohtaisista asioista ja sisäisistä muutoksista. Arkistolaitoksen strategiaan vahvistetut linjaukset ovat kivijalka, jonka varaan verkossa tapahtuvaa verkostoitumista kehitetään.

KAKSI MEDIAA, YHTEINEN PÄÄMÄÄRÄ

Näkökulmia arkistosta -blogia (<http://nakokulmiaar-kistosta.blogspot.com>) kirjoittavat henkilökunnan edustajat taustoittavat ajankohtaista arkistolaitosta koskevaa uutisointia ja etenkin asiakaskuntaa koskevia

päätöksiä ja muutoksia. Blogikirjoituksilla kerrotaan työstä arkistossa, kumotaan verkossa liikkuvia virheellisiä tietoja ja käsityksiä sekä vaikutetaan arkistolaitosta koskevaan keskusteluun verkossa ja sen ulkopuolella. Blogia päivitetään pääsääntöisesti joka viikko.

Facebook-sivu toimii Kansallisarkiston nimellä ja se on tarkoitettu arkistolaitoksen ajankohtaisten uutisten väyläksi. Facebook-sivulla julkaistaan arkistolaitosta koskevia tiedotteita ja markkinoidaan näyttelyitä. Facebookin tehtävänä on toimia kevyemmän tiedon levityskanavana ja arkistolaitoksen keskusteluforumina.

Molemmat mediakanavat tarjoavat mahdollisuuden niin videoiden, valokuvien kuin perinteisen tekstimuotoisen materiaalin jakamiseen.

KÄVIJÄTIETOJA SEURATAAN

Arkistolaitoksen Facebook-sivun fanien ja blogikirjoitusten lukijoiden määrää seurataan kuukausitasolla. Facebook-sivulla oli vuoden 2010 lopussa lähemmäs 700 fania. Noin puolet faneista kävi tilapäivytysten lisäksi myös erikseen aktiivisesti tarkistamassa mitä profiilin etusivulla tapahtuu. Facebook-ystävistä 64 prosenttia oli naisia ja suurin käyttäjäryhmä olivat 35–44-vuotiaat. Blogilla oli niin ikään noin 700 kuukausittaisista yksilöityä vierailijaa.

Sosiaalinen media elää ja muuttuu. Arkistolaitos seuraa median kehittymistä ja mukautuu muutoksiin tarpeen vaatiessa.

"Blogikirjoituksilla kerrotaan työstä arkistossa, kumotaan verkossa liikkuvia virheellisiä tietoja ja käsityksiä sekä vaikutetaan arkistolaitosta koskevaan keskusteluun verkossa ja sen ulkopuolella."

Henkilöstöä ennätysmäärä

Kertomusvuonna arkistolaitoksessa tehtiin töitä kaikkiaan 283 henkilötyövuoden verran. Digitointihanke toi arkistolaitokseen töihin ennätysmäärän henkilöitä.

Valtion tuottavuusohjelma sekä virkojen täyttämättä jättäminen käänsivät vakinaisten virkojen määrän laskuun. Kansallisarkistoon ja maakunta-arkistoihin palkattiin kuitenkin 65 nuorta määrärahoihin työsopimussuhteisiin, kun opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi digitointiin nuorisotyöttömyyden vähentämiseen kohdennetun rahoituksen.

Hankkeen seurauksena arkistolaitoksen henkilökunta nuoreni peräti neljällä vuodella edellisestä vuodesta. Myös sairauspoissaolot kääntyivät laskuun.

Arkistolaitoksen taloudellinen tilanne oli edelleen tiukka perusrahoituksen osalta, ja avoimeksi tulleita

virkoja täytettiin vain poikkeustapauksissa. Perhevapaiden vuoksi virkavapaalla oleville pyrittiin palkkaamaan sijainen osana vastuullista työnantajapolitiikkaa ja tasa-arvon edistämistä.

Erilaisille eläkkeille siirtyi jälleen ennätysmäärä virkamiehiä. Tämä asetti yksiköille todellisia haasteita osaamisen siirtämisessä sekä tehtävien priorisoinneissa. Arkistolaitos selvisi kuitenkin kertomusvuonna hyvin, ja tulostavoitteet saavutettiin. Määrärahoja jopa siirtyi kuluvalle vuodelle kattamaan jatkuvaa kireätä taloustilannetta.

Arkistolaitoksen johto ja henkilöstö toimivat hyvässä yhteistyössä ja yhteistoimintaa tehostettiin muun muassa lisäämällä keskustelu- ja informaatiotilaisuuksia useissa kehittämishankkeissa. Avoimen tiedotuksen merkitystä on korostettu ja yhteistyötä on laajennettu koko laitoksessa.

Johdon ja henkilöstön työkyvyn ja johtamisen parantamiseksi aloitettiin kertomusvuonna kokonaisvaltaista työhyvinvointia kehittävä KAIKU-hanke sekä ennaltaehkäisevät kuntoutusprojektit. Nämä tulevat jatkumaan koko laitoksen henkilökunnalle myös tulevina vuosina.

KESKIARVONA ARKISTOLAITOKSESSA VUONNA 2010

Arkistolaitoksen keskiarvo työskenteli ja asui Etelä-Suomessa. Hän oli vakituisessa virkasuhteessa ja käytti työaikansa asiakirjallisen kulttuuriperinnön käytettäväksi saattamiseen. Sukupuoleltaan hän oli nainen ja iältään nuorempi kuin vuosiin, 44,7-vuotias. Keskiarvon työvereista yli puolet oli kuitenkin yli 45-vuotiaita.

Keskiarvo työskenteli entistä

vaativimmissa ammattitehtävissä ja hänen palkkansa nousi edellisestä vuodesta. Keskiarvo kävi esimiehensä kanssa tulos- ja kehityskeskustelut, joissa hänen henkilökohtainen suorituksensa arvioitiin samaksi kuin edellisenä vuonna.

Keskiarvo oli koulutetumpi kuin aikaisemmin. Ilahduttavinta oli, että keskiarvo sairasti vähemmän kuin edellisenä vuotena.

Keskiarvoa huolestuttivat uusien järjestelmien ja oman osaamisen ylläpitämisen haasteet.

Keskiarvo osallistui lukuisiin työpaikka-, yhteistoiminta-, tiedotus- ja informaatiotilaisuuksiin ja hänellä oli mahdollisuus ilmaista mielipiteensä arkistolaitoksen kehittämiseen joko suoraan tai edustajiensa välityksellä.

Konservaattori Minna Mäki kunnostaa jatkossa aineistoa yhä enemmän digikuvausta varten.

”Konservointi on työsarkana mieluisa haaste”

Kertomusvuonna alkanut strategiakausi 2010–2015 tuo arkistolaitoksessa muutoksia myös konservointiin, joka on vuosikymmenten ajan kuulunut tärkeänä osana arkistolaitoksen toimintaan. Konservointia tarvitsevien aineistojen kunnostaminen asiakkaiden käyttöön on jäämässä taka-alalle ja painopiste on siirtymässä aineistojen konservointiin digitointia varten.

Kansallisarkiston viidestä konservaattorista Minna Mäki on pitkän linjan ammattilainen, joka kokee työn-

sä mieluisana haasteena. ”Tässä työssä parasta on käsillä tekemisen mielekkyys ja ilo siitä, että konkreettisesti saa nähdä saavansa jotain aikaiseksi”, Mäki luonnehtii työnsä ominaispiirteitä.

Mäki on erikoistunut asiakasyhteistyöhön ja hoitaa perustyönsä ohella myös valtionhallinnon piiristä tulevia konservointitilauksia. Konservointitöiden lisäksi Kansallisarkiston arkistotekninen yksikkö tarjoaa ohjausta ja neuvontaa sekä kriisitilanteissa hätäapua myös ulkopuolisille. ”Läheltä piti” -tilanteita ovat palo- ja vesivahingoissa vaurioituneet aineistot, jotka tarvitsevat ensiapua jo ennen varsinaista konservointia.

Ammattitaitoa vaativa perustyö on konservoinnissa pysynyt samanlaisena, mutta yhä enemmän konservaattorin työ liittyy kiinteänä osana digitointiprojektien esikäsittelyvaiheeseen. ”Aineistot kunnostetaan digikuvausta varten, jonka jälkeen digitallenteet ovat asiakkaiden käytettävissä tietokoneella”, Minna Mäki tiivistää tilanteen. Vaikka sähköinen arkistointi tekee tuloaan, ei perinteinen konservointityö lopu niin kauan kuin paperiasiakirjoja syntyy arkistoja varten.

*Suomalainen nainen ja saksalainen
aliupseeri ikuistettiin kameralla
Pohjois-Suomessa 1940-luvulla.*

Tutkimushankkeet

Ulkomaalaisten sotilaiden lapset 1940–1948

Tutkimushankkeessa selvitettiin ulkomaalaisten sotilaiden lasten asemaa. Keskeisenä aloitteentekijänä vuonna 2010 toteutetulle hankkeelle oli Rovaniemellä vaikuttava Saksalaisten sotilaiden lapset r.y., jonka kanssa Kansallisarkisto on toiminut yhteistyössä.

Kansallisarkisto toteutti hankkeen ottamalla huomioon ajanjakson kaikki ryhmät eli ulkomaalaisten vapaaehtoisten, neuvostosotavankien ja liittoutuneiden valvontakomission lapset. Saksalaisten sotilaiden lapsia oli arviolta 700, ja he muodostivat selvästi suurimman ryhmän vuosina 1940–1948 syntyneiden ulkomaalaisten sotilaiden lapsista. Neuvostosotavankien lasten arvioitu lukumäärä on noin 200.

Hankkeessa käytettiin lähteinä eri arkistojen aineistoja ja aiheesta julkaistua kirjallisuutta. Uutena aineistona käytettiin 60 kysymyksen kyselykaavaketta, jota lähetettiin etupäässä ulkomaalaisten sotilaiden lapsille. Saksalaisten sotilaiden lapsilta saatiin 73 vastausta ja neuvostosotavankien lapsilta 20 vastausta. Hanke tavoitti täten kymmenesosan sekä saksalaisten sotilaiden että neuvostosotavankien siirtämistä lapsista.

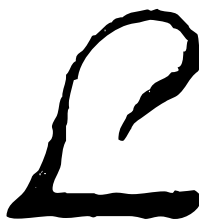
Kyselyt tuottivat runsaasti harvinaislaatuista tietoa, jota ei olisi muualta ollut saatavissa. Tämä aineisto liitetään Kansallisarkiston kokoelmiin. Kansallisarkisto julkaisee hankkeesta keväällä 2011 laajan kirjateoksen tutkimustuloksineen.

Ehdotus Suomen suureksi valtakunnanvaakunaksi vuodelta 1936.

Heraldiselle lautakunnalle uusi kokoonpano

Kansallisarkisto asetti maaliskuussa 2010 Heraldisen lautakunnan toimikaudeksi 2010–2012. Lautakunnassa on monipuolisesti edustettuna heraldiikan, historian ja hallinnon asiantuntemus.

Lautakuntaan kuuluu seitsemän varsinaista jäsentä ja kuusi varajäsentä. Sen puheenjohtajana toimii pääjohtaja Jussi Nuorteva ja sihteerinä erikoistutkija John Strömberg.

Vuoden aikana lautakunta kokoontui kerran vanhassa ja kerran uudessa kokoonpanossa. Se valmisteli seitsemän lausuntoa.

Kansallisarkistossa järjestettiin toukokuussa heraldiikalle omistettu Pohjoismainen arkistoakatemia. Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan kansallisarkistoilla on erityisesti julkiseen heraldiikkaan liittyviä lakisäätöisiä tehtäviä, ja jokaisessa arkistossa on heraldisesta asiosta vastaava virkamies. Arkistoakatemia liittyi vertaisarviointihankkeeseen, jonka tuloksena julkaistaan myöhemmin arkistojen heraldista toimintaa käsittelevä raportti.

HERALDINEN LAUTAKUNTA

PÄÄJOHTAJA	Jussi Nuorteva, puheenjohtaja
RAHAKAMMION JOHTAJA	Tuukka Talvio, varapuheenjohtaja
RITARIHUONEGENEALOGI	Johanna Aminoff-Winberg
TAITEEN LISENSIAATTI	Tuomas Hyrsky
SUUNNITTELIJA	Liisa Kontiainen
ARKISTONEUVOS	Eljas Orrman
KIRJASTONHOITAJA	Eila Vainikka

Arvovaltainen yleisö seurasi Suomi-Meksiko 2010 -näyttelyn avajaisia Kansallisarkistossa.

Näyttelyt

Näyttelyt tuovat arkistolaitoksen aineistot suurten yleisöjen ulottuville. Yhä useampi näyttelyistä on esillä verkossa. Kertomusvuoden suurin yksittäinen projekti oli Suomi-Meksiko 2010.

A

ansallisarkisto ja Meksikon suurlähetystö järjestivät näyttelyn *Suomi-Meksiko 2010*, jolla juhlistettiin Meksikon 200-vuotista itsenäisyyttä. Näyttelyllä

tuotiin esiin Meksikon vaikutus niin suomalaisen taiteeseen, muotoiluun, populaarikulttuuriin, urheiluun kuin liike-elämäänkin.

Juhlanäyttelyn avasi tasavallan presidentti Tarja Halonen Meksikon itsenäisyyspäivänä 16. syyskuuta.

Kaikkiaan näyttelyssä oli aineistoa lähes 20 arkistosta, museosta ja yksityiskokoelmasta. Aineistot valaisivat Suomen ja Meksikon välisten yhteyksien kehittymistä ja monipuolistumista 1800-luvulta nykypäivään. Näyttely toi esiin monia uusia yhteyksiä, jotka todistivat Meksikon vaikuttaneen suomalaisen kulttuuriin yllättävän paljon.

Kansallisarkistosta näyttelyssä oli esillä muun muassa Meksikon ensimmäisenä suomalaisena tunnetun Waldemar Beckerin kirjoituksia ja kunniamerkkejä sekä Suomen ja Meksikon ystävyssopimus vuodelta 1936.

NÄYTTELYT

Andrei Saharov: alarm and hope

Kansallisarkisto, yhteistyötahot:
ulkoasiainministeriö ja Euroopan
neuvosto.

Huittisten tuomiokirje 500 vuotta

Pienoisnäyttely, Turun
maakunta-arkisto.

Inkeri 1860-luvulta nykypäivään

Kansallisarkisto, yhteistyötaho:
fil. tri Toivo Flink.

Majakat ja pookit

Vaasan maakunta-arkisto,
yhteistyötahot: Kansallisarkisto,
Pietarsaaren kaupunginmuseo,
Vaasan merimuseo ja John Nur-
misen säätiö.

Suomen suuriruhtinaskunnan synty 1808–1820

Vaasan maakunta-arkisto, yhteis-
työtahot: Kansallisarkisto ja
Österbottens Försvargille rf.

Suomi-Meksiko 2010

Kansallisarkisto, yhteistyötaho:
Meksikon Suomen
suurlähetystö.

Sää ja ilmasto

Pienoisnäyttely,
Turun maakunta-arkisto.

VERKKONÄYTTELYT

Erkki Raappana –
Kenraali ja erämies
Joensuun maakunta-arkisto.

Fenno-Judaica: Suomen juuta- laisten historian ja kulttuurin lähteillä

Kansallisarkiston ja Helsingin
juutalaisen seurakunnan
yhteisnäyttely.

Kuukauden asiakirjat
Oulun maakunta-arkisto.

Maamme kirja
Joensuun maakunta-arkisto.

Merkittävimmät asiakirjat
1890–2009
Kansallisarkisto.

Tornionjoki – Väylä valta-
kuntien välillä
Oulun maakunta-arkisto.

JULKAISUT

Arkistolaitoksen toimituksia:

Kotiin karkotettavaksi. Inkeriläisen siirtoväen palau- tukset Suomesta Neuvosto- liittoon

1944–1955.

Toimittanut – Toivo Flink.
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
/ Kansallisarkisto 2010. 320 s.

[Historiallisia Tutkimuksia 251.
ISSN 0073-2559]

ISSN 1795-9683

ISBN 978-952-222-183-4

Suomi Meksiko 2010. Finlan- dia México 2010. Meksikon itsenäisyys 200 vuotta ja vallankumous 100 vuotta. Bicentenario de la Independencia y Centenario de la Revolución.

Toimittanut – Agustín
Gutiérrez Canet.

Kansallisarkisto ja Meksikon
suurlähetystö 2010. 85 s.

ISSN 1795-9683

ISBN 978-952-92-7876-3

Monografiat:

Sotapahtumia, internointeja ja siirto sodanjälkeisiin oloi- hin. Kansallisarkiston artik- kelikirja. Wars, Internees and the Transition to the Postwar era. A book of Articles from the National Archives of Finland.

Toimittanut – Lars Westerlund.
Kansallisarkisto 2010. 474 s.

ISBN 978-952-0000-00-0

KA KANSALLISARKISTO

JoMA JOENSUUN MAAKUNTA-ARKISTO

MMA MIKKELIN MAAKUNTA-ARKISTO

TMA TURUN MAAKUNTA-ARKISTO

HMA HÄMEENLINNAN MAAKUNTA-ARKISTO

JyMA JYVÄSKYLÄN MAAKUNTA-ARKISTO

OMA OULUN MAAKUNTA-ARKISTO

VMA VAASAN MAAKUNTA-ARKISTO

Arkistolaitoksessa säilytettävä aineisto

ASIAKIRJA-AINEISTO (M)									KARTAT JA PIIRUSTUKSET			KIRJASTOT						
VIRKA-ARKISTOT			YKSITYISET ARKISTOT			YHTEENSÄ			KPL			NIDETTÄ			M			
	2009	2010	+/- %	2009	2010	+/- %	2009	2010	+/- %	2009	2010	+/- %	2009	2010	+/- %	2009	2010	+/- %
KA	98 063	93 023	-5	7 709	7 890	2	105 772	100 913	-5	985 908	1 000 025	1	87 203	88 070	1	1 896	1 914	1
HMA	8 616	17 337	101	923	957	4	9 539	18 294	92	17 251	17 266	0	30 592	30 712	0	662	664	0
JoMA	7 955	8 798	11	1 032	1 074	4	8 987	9 872	10	16 424	16 424	0	15 991	16 090	1	324	326	1
JyMA	4 095	4 156	1	2 167	2 188	1	6 262	6 344	1	65 101	65 121	0	25 424	25 467	0	382	383	0
MMA	12 208	12 654	4	451	471	4	12 659	13 125	4	182 611	182 738	0	33 692	33 442	-1	740	735	-1
OMA	9 159	9 433	3	2 513	2 587	3	11 672	12 020	3	92 892	92 892	0	29 105	29 230	0	450	453	1
TMA	14 356	14 786	3	2 153	2 190	2	16 509	16 976	3	312 180	315 742	1	44 822	44 988	0	632	635	0
VMA	7 327	7 472	2	1 297	1 334	3	8 624	8 806	2	36 826	40 522	10	55 902	55 951	0	1 151	1 153	0
YHT.	161 779	167 659	4	18 245	18 691	2	180 024	186 350	4	1 709 193	1 730 730	1	322 731	323 950	0	6 237	6 263	0

LIITETAULUKKO 1

TALLEFILMIT						KÄYTTÖFILMIT						DIGITOIDUT KUVATIEDOSTOT			
RULLIA			KORTTEJA			RULLIA			KORTTEJA						
	2009	2010	+/- %	2009	2010	+/- %	2009	2010	+/- %	2009	2010	+/- %	2009	2010	+/- %
KA	0	0	0	0	0	0	26 474	26 637	1	226 151	226 158	0	4 969 000	10 587 641	113
HMA	0	0	0	0	0	0	2 777	2 777	0	97 393	97 393	0			
JoMA	0	0	0	0	0	0	4 756	4 756	0	138 140	138 140	0			
JyMA	358	358	0	6 728	6 728	0	13 391	13 391	0	156 718	156 986	0			
MMA	28 911	31 091	8	1 223 823	1 232 373	1	4 241	4 241	0	182 219	182 219	0			
OMA	3	3	0	363	363	0	3 584	3 585	0	109 769	109 769	0			
TMA	364	364	0	968	968	0	8 116	8 116	0	124 106	124 106	0			
VMA	33	33	0	8	8	0	2 807	2 807	0	108 144	108 151	0			
YHT.	29 669	31 849	7	1 231 890	1 240 440	1	66 146	66 310	0	1 142 640	1 142 922	0	4 969 000	10 587 641	113

LIITETAULUKKO 2

Arkistotilat

Tutkijatilat

	OMASSA KÄYTTÖSSÄ M			MUIDEN KÄYTTÖSSÄ M			VAPAANA M			YHTEENSÄ M			TUTKIJAJAIKAT			LUKULAITTEET			YHTEENSÄ		
	2009	2010	±%	2009	2010	±%	2009	2010	±%	2009	2010	±%	2009	2010	±%	2009	2010	±%	2009	2010	±%
KA	105 583	100 543	-5	4268	4 241	-1	17 949	23 016	28	127 800	127 800	0	129	129	0	69	69	0	198	198	0
HMA	9 797	18 295	87	0	0	0	18 408	9 882	-46	28 205	28 177	-0	21	21	0	20	20	0	41	41	0
JoMA	9 082	10 060	11	1 506	1 078	-28	1 650	1 100	-33	12 238	12 238	0	16	16	0	16	16	0	32	32	0
JyMA	6 262	6 644	6	1 547	1406	0	2 051	1 810	-12	9 860	9 860	0	19	19	0	20	20	0	39	39	0
MMA	13 681	13 723	0	0	0	0	4 109	4 067	-1	17 790	17 790	0	16	16	0	19	17	-11	35	33	-6
MMA ¹	568	591	4	581	594	2	1 469	1 433	-2	2 618	2 618	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OMA	11 673	12 020	3	404	405	0	8 923	8 575	-4	21 000	21 000	0	37	37	0	15	15	0	52	52	0
TMA	17 293	17 033	-2	0	0	0	2 452	1 849	-25	19 745	18 882	-4	19	20	5	27	24	-11	46	44	-4
VMA	9 890	10 071	2	21	21	0	2 595	2 414	-7	12 506	12 506	0	12	12	0	10	12	20	22	24	9
YHT.	183 829	188 980	3	8 327	7 745	-7	59 606	54 146	-9	251 762	250 871	-0	269	270	0	196	193	-2	465	463	-0

¹ MIKROFILMIARKISTO

LIITETAULUKKO 3

Tutkijakäynnit ja toimitetut tilaukset

Selvitykset

	TUTKIJAKÄYNTJÄ			ASIAKIRJATILAUKSIA			SELVITYKSET VIRALLISEEN TARKOITUKSEEN			MUUT SELVITYKSET			YHTEENSÄ		
	2009	2010	±%	2009	2010	±%	2009	2010	±%	2009	2010	±%	2009	2010	±%
KA	27 246	27 517	1	59 829	57 113	-5	1 013	1 181	17	5 149	6 344	23	6 162	7 525	22
HMA	2 513	2 688	7	4 103	4 732	15	168	226	35	578	921	59	746	1 147	54
JoMA	3 989	3 331	-16	3 146	2 326	-26	155	178	15	515	519	1	670	697	4
JyMA	3 708	3 102	-16	1 914	1 903	-1	100	87	-13	324	457	41	424	544	28
MMA	3 328	2 746	-17	4 495	3 447	-23	5 906	6 147	4	1 606	1 539	-4	7 512	7 686	2
OMA	4 465	4 124	-8	9 023	7 551	-16	171	173	1	1 369	1 713	25	1 540	1 886	22
TMA	7 573	6 775	-11	6 506	7 141	10	260	222	-15	459	429	-7	719	651	-9
VMA	2 256	2 040	-10	4 993	4 867	-3	190	207	9	450	631	40	640	838	31
YHT.	55 078	52 323	-5	94 009	89 080	-5	7 963	8 421	6	10 450	12 553	20	18 413	20 974	14

LIITETAULUKKO 4

Saadut asiakirja-
ja mikrofilmilainatAnnetut asiakirja-
ja mikrofilmilainat

	ASIAKIRJAT			MIKROFILMIT			YHTEENSÄ			ASIAKIRJAT			MIKROFILMIT			YHTEENSÄ		
	2009	2010	+%	2009	2010	+%	2009	2010	+%	2009	2010	+%	2009	2010	+%	2009	2010	+%
KA	165	229	39	201	286	42	366	515	41	615	684	11	1 499	1 039	-31	2 114	1 723	-18
HMA	14	196	1 300	191	92	-52	205	288	40	14	58	314	1 016	80	-92	1 030	138	-646
JoMA	620	463	-25	61	23	-62	681	486	-29	42	50	19	16	250	1 463	58	300	81
JyMA	116	64	-45	118	52	-56	234	116	-50	86	120	40	42	81	93	128	201	36
MMA	39	13	-67	22	2	-91	61	15	-75	120	135	13	47 160	41 552	-12	47 280	41 687	-13
OMA	155	420	171	681	252	-63	836	672	-20	53	372	602	107	79	-26	160	451	65
TMA	101	190	88	362	217	-40	463	407	-12	126	9	-93	149	121	-19	275	130	-112
VMA	3	2	-33	22	21	-5	25	23	-8	22	15	-32	107	37	-65	129	52	-148
YHT.	1 213	1 577	30	1 658	945	-43	2 871	2 522	-12	1 078	1 443	34	50 096	43 239	-14	51 174	44 682	-13

LIITETAULUKKO 5

Maksulliset jäljenteet

	PAPERIKOPIOITA			DIGITOINTI			MF-OTOKSIA			MF-RULLIA			MIKROKORTTEJA		
	2009	2010	+%	2009	2010	+%	2009	2010	+%	2009	2010	+%	2009	2010	+%
KA	80 769	54 377	-33	3 757	9 227	146	3 033	21 346	604	70	55	-21	0	0	0
HMA	6 476	6 292	-3	1 032	2 580	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JoMA	2 089	2 327	11	1 459	2 182	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JyMA	2 421	3 558	47	361	133	-63	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MMA	7 302	5 514	-24	1 614	2 772	72	0	0	0	0	0	0	34 705	LOPETETTU	
OMA	5 768	4 282	-26	3 331	4 451	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TMA	6 972	8 611	24	414	197	-110	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VMA	4 772	4 135	-13	832	297	-64	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YHT.	116 569	89 096	-24	12 800	21 839	71	3 033	21 346	604	70	55	-21	34 705	LOPETETTU	

LIITETAULUKKO 6

Konservointi

	ARKKEJA			SIDOKSIA			AKTEJA			KARTTOJA			YHTEENSÄ		
	2009	2010	+%	2009	2010	+%	2009	2010	+%	2009	2010	+%	2009	2010	+%
KA	57 277	206 227	260	2 100	1 715	-18	0	0	0	17 123	4 871	-72	76 500	212 813	178
HMA	1 866	1 984	6	6	100	1 567	0	0	0	0	279	279	1 872	2 363	26
JoMA	9 005	4 413	-51	11	14	27	0	1	1	0	227	227	9 016	4 655	-48
JyMA	6 737	3 274	-51	34	37	9	18	0	0	8	9	13	6 797	3 320	-51
MMA	45	0	-100	3	6	100	0	0	0	878	3 368	284	926	3 374	264
OMA	435	400	-8	17	3	-82	28	1	-96	0	187	187	480	591	23
TMA	3 486	378	-89	23	7	-70	0	0	0	841	237	-72	4 350	622	-86
VMA	1 338	1 644	23	22	16	-27	10	0	0	0	23	23	1 370	1 683	23
YHT.	80 189	218 320	172	2 216	1 898	-14	10	2	-96	18 850	9 201	-51	101 311	229 421	126

LIITETAULUKKO 7

Annettu arkistokoulutus

	LUENTOTUNTEJA		
	2009	2010	+%
KA	209	197	-6
HMA	70	67	-4
JoMA	63	90	43
JyMA	46	63	37
MMA	75	102	36
OMA	74	94	27
TMA	181	90	-50
VMA	88	67	-24
YHT.	806	770	-4

LIITETAULUKKO 8

Henkilöstö

	HENKILÖTYÖVUOSIA		
	2009	2010	+%
KA	152,00	163,37	7
HMA	14,52	12,38	-15
JoMA	17,26	18,21	6
JyMA	11,51	11,16	-3
MMA	23,81	23,66	-1
OMA	19,79	19,00	-4
TMA	21,95	20,35	-7
VMA	15,16	15,20	0
YHT.	276,00	283,33	3

LIITETAULUKKO 9

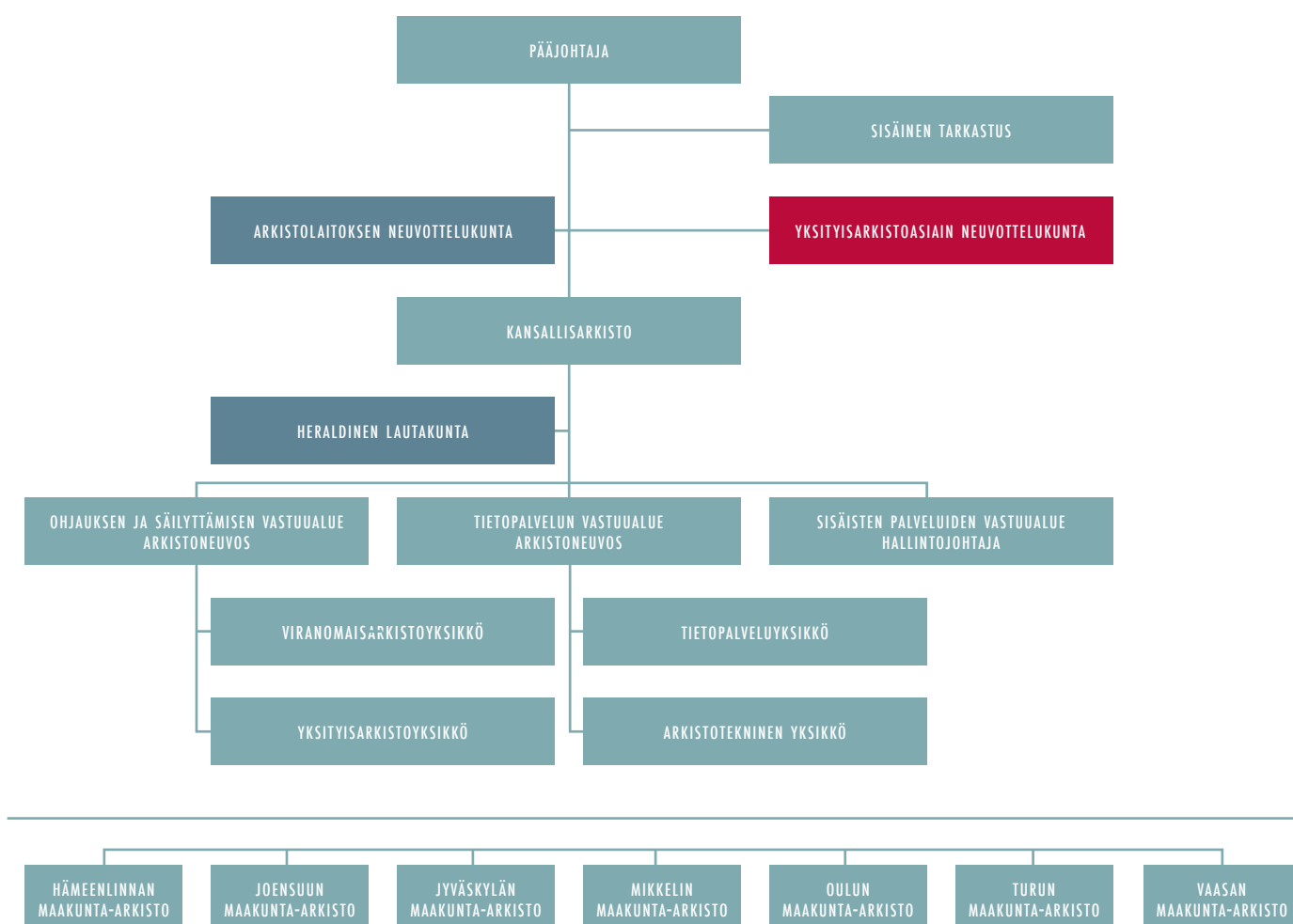
Arkistolaitoksen neuvottelukunta

PUHEENJOHTAJA Pääjohtaja Jussi Nuorteva, Kansallisarkisto

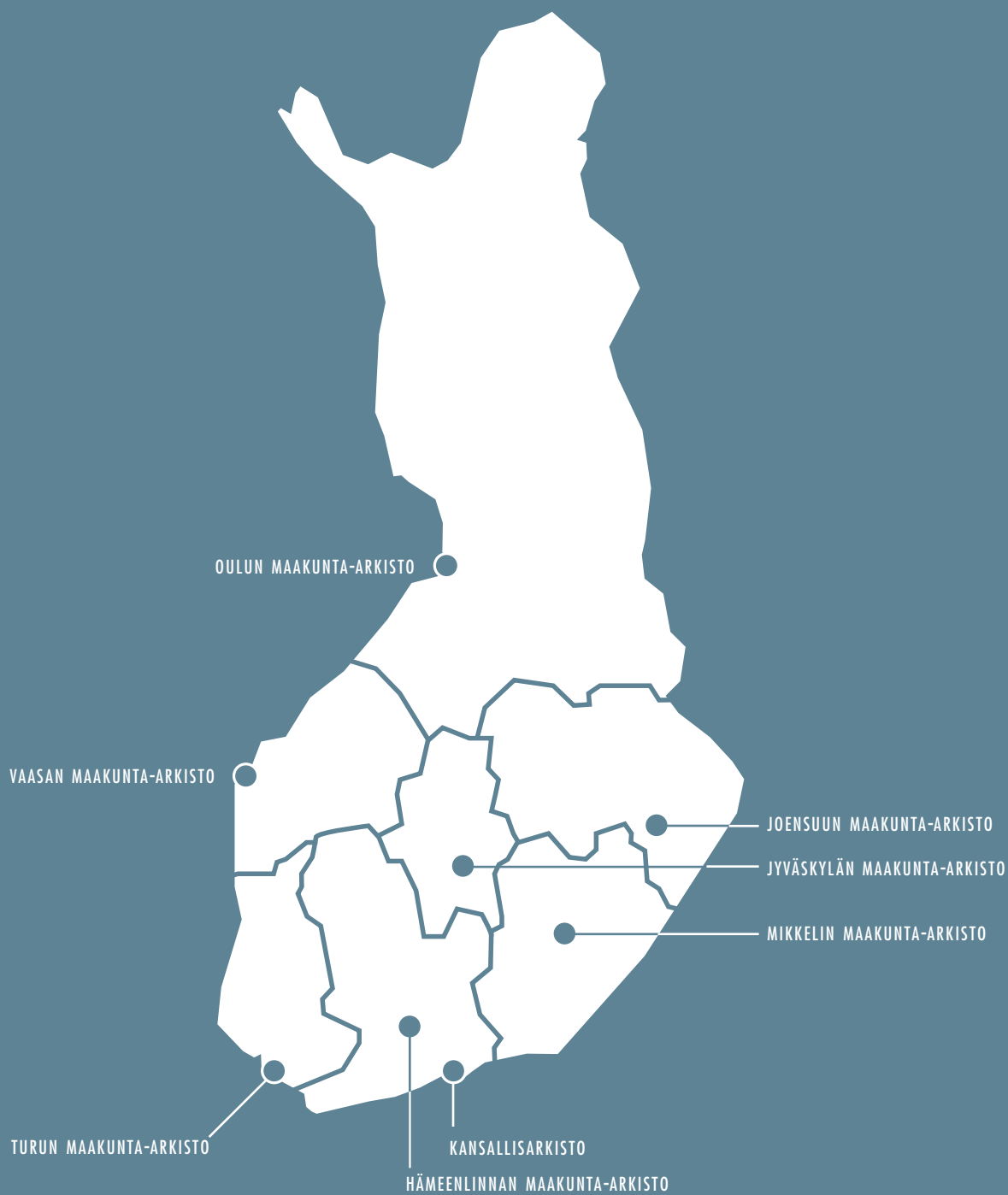
SIHTEERI Suunnittelujohtaja Jorma Vappula, Kansallisarkisto

JÄSENET Erityisasiantuntija Maaret Botska, Suomen Kuntaliitto / Professori Pertti Haapala, Tampereen yliopisto / Professori Seppo Hentilä, Helsingin yliopisto / Konservattori Kirsi Kekki, Kansallisarkisto (henkilöstön edustaja) / Toiminnanjohtaja Pasi Kuusiluoma, Suomen Sukututkimusseura / Arkiston johtaja Pekka Lähteenkorva, Urho Kekkosen arkisto / Professori Hannu Mustakallio, Joensuun yliopisto / Akatemiaprofessori Risto Nieminen, Teknillinen korkeakoulu / Tietoasiantuntija Johanna Nykänen, Viestintävirasto / Dosentti Ulla-Maija Peltonen, Helsingin yliopisto / Ylitarkastaja Anna-Maija Kolehmainen-Niskakoski, Turun maakunta-arkisto (henkilöstön edustaja) / Intendentti Leena Söyrinki-Harmo, Museovirasto / Hallintopäällikkö Mikko Tähkänen, Kirkkohallitus / Professori Kirsi Vainio-Korhonen, Turun yliopisto / Yliassistentti Marjo Rita Valtonen, Tampereen yliopisto / Professori Anna-Maria Åström, Åbo Akademi

Organisaatiokaavio

Piirijako

Kansallisarkisto, Helsinki

PL 258, 00171 Helsinki
Puh. (09) 228 521
Faksi: (09) 176 302
Pääjohtaja: Jussi Nuorteva
arkisto@narc.fi

PÄÄRAKENNUS

Rauhankatu 17

SÖRNÄISTEN TOIMIPISTE

Työpajankatu 6

HALLITUSKADUN TOIMIPISTE

Hallituskatu 3, piharakennus

SILTAVUOREN TOIMIPISTE

Siltavuorenranta 16

Maakunta-arkistot

HÄMEENLINNA

Aittatie 2, 13200 Hämeenlinna
Puh. (03) 3454 7700
Faksi: (03) 3454 7750
Vs. johtaja: Juhani Tikkanen
arkisto@narc.fi

JOENSUU

Yliopistokatu 6 (PL 146, 80101 Joensuu)
Puh. (013) 251 4602
Faksi: (013) 251 4606
Johtaja: Jarno Linnolahti
arkisto@narc.fi

JYVÄSKYLÄ

Pitkäkatu 23 (PL 25, 40101 Jyväskylä)
Puh. (014) 3381 000
Faksi: (014) 3381 049
Johtaja: Päivi Hirvonen
arkisto@narc.fi

MIKKELI

Pirttiniemenkatu 8 A (PL 2, 50101 Mikkeli)
Puh. (015) 321 310
Faksi: (015) 321 3157
Johtaja: Tytti Voutilainen
arkisto@narc.fi

OULU

Arkistokatu 6, 90100 Oulu
Puh. (08) 514 5800
Faksi: (08) 514 5850
Johtaja: Vuokko Joki
arkisto@narc.fi

TURKU

Aninkaistenkatu 11 (PL 383, 20101 Turku)
Puh. (02) 276 080
Faksi: (02) 276 0810
Ma. johtaja: Veli-Matti Pussinen
arkisto@narc.fi

VAASA

Sepänkyläntie 2 (PL 240, 65101 Vaasa)
Puh. (062) 414 0400
Faksi: (062) 414 0420
Johtaja: Arja Rantanen
arkisto@narc.fi

www.arkisto.fi